Z ČINNOSTI ŠKOLY

Činovníci a učbári gymnázia aj v tomto školskom roku zveľaďovali majetok školy, dopĺňali knižnicu, rozširovali zbierky a hľadali možnosti príjmov na podporu gymnázia. Jednou z osvedčených foriem získania finančných prostriedkov bolo organizovanie tanečných zábav v Revúcej. Z tohoročnej tanečnej zábavy mali čistý zisk 49 zlatých a 78 grajciarov. Ďalších 80 zlatých získali na vstupnom od dobrodincov zo vzdialenejších miest, ktorí sa síce na tanečnej zábave nezúčastnili, ale takýmto spôsobom vyjadrili svoj vzťah ku gymnáziu. Medzi nich patrili Ján Krekáč (18 zl.), z Oravy Ján Bencúr (6 zl.), z Turca Ján Kohút (5 zl.), bratia Kordošovci a Ľudovít Mičátek, učbári v Levoči (5 zl.). Ján Kordoš spolu s Mičátkom neskôr pôsobili ako učbári aj na revúckom gymnáziu. Z Brezna to bol Daniel Lichard (4 zl.), z Malohontu Peter Augustíny (15 zl.), ale peniaze poslalo i mnoho ďalších nemenovaných dobrodincov.

Počas školského roka sa im podarilo zaopatriť pre knižnicu samostatnú skriňu a získať ďalšie knihy. Napríklad Samuel Godra venoval 18 kusov výtlačkov svojich *Pôvodných Bájok a Rozprávok,* ktoré rozpredávali po 40 grajciarov a zo získaných peňazí zakúpili ďalšie knihy. Zároveň založili študentskú knižnicu, ktorá mala 60 zväzkov. Najviac, 32 kníh, daroval Ondrej Bodický. Pozoruhodné je, že medzi darcami sú aj študenti gymnázia, ako Pavel Mudroch, Štefan Hrušovský a Michal Miškócy. Do knižnice prispeli aj redakcie evanjelických *Cirkevných listov, Obzoru a Sokola,* ktoré svoje časopisy posielali zadarmo. Okrem toho učbári požičiavali študentom knihy zo svojich súkromných knižníc, aby si rozširovali svoj obzor a poznávali nových autorov.

Do zbierky daroval 64 nerastov rímskokatolícky farár Martin Čulen, v tom čase pedagóg na Gymnáziu v Banskej Bystrici, neskôr správca nižšieho Slovenského rím. kat. gymnázia v Kláštore pod Znievom. Jeho počin bol dôkazom, že národnouvedomelých Slovákov, ktorí pracovali pre dobro svojho národa, nedokázalo nič odradiť od svojich predsavzatí, ba dokonca, aj keď boli z rôznych cirkví, v prospech dobrej veci sa dokázali zjednotiť. Na vyučovanie spevu a hudby škola kúpila „Znion" (fortepiano). Flautu, husle a klavír darovali národnouvedomelí obyvatelia Gemera-Malohontu. Ľudovít Vansa, učiteľ hudby v Prahe, daroval desať zväzkov štvorhlasných nápevov. V tom čase už študenti gymnázia na želanie predstaviteľov revúckej ev. a. v. cirkvi spievali štvorhlasne na pohreboch pod vedením učbára Rudolfa Homolu.

Do alumnea sa prihlásilo 116 študentov. Ephorom bol Pavol Krman. Alumnisti dostávali *„na obed 1/4 funta hovädziny, polievku, strovu a pol funta chleba, na večeru polievku, strovu a pol funta chleba.“* Ephorovi sa podarilo vďaka dobrodincom zabezpečiť stravu k spokojnosti stravníkov. Sám daroval pre alumneum „dva vytučnené bravce” v hodnote 30 zlatých.

Zaujímavá je štatistika platenia poplatkov za stravu. Študenti platili takto: 26 študentov po 30 zlatých, 2 študenti po 28 zl., 16 študentov po 15 zl., 27 študentov po 20 zl., 9 študentov po 16 zl., 9 študentov po 15 zl., 1 študent zaplatil 12 zl., 7 študentov po 10 zl., 2 študenti po 6 zl., 1 študent zaplatil 5 zl. a 16. študenti dostávali stravu zadarmo.

Po vložení vkladu 100 zlatých - 25. apríla 1866 – dostalo Slovenské ev. a. v. gymnázium v Revúcej diplom od Matice slovenskej, ktorý potvrdzoval, že gymnázium je jej zakladateľom.

Gymnázium už malo šesť tried a chýbali mu len dve, aby sa stalo úplným, „veľgymnáziom”. Ozývali sa hlasy, aby bola zriadená siedma trieda, lebo aj mládež chce dokončiť štúdium v materinskom jazyku. Na jej zriadenie sa začali organizovat prvé zbierky. Medzi dobrodincami nechýbali ani činovníci a učbári gymnázia. August Horislav Škultéty daroval na päť rokov po päť zlatých, Matej Nandrássy na tri roky po päť zlatých, Karol Štefančok na dva roky po päť zlatých, Samuel Ormis na päť rokov po päť zlatých. K nim sa pridávali ďalší podporovatelia. Zároveň museli riešiť priestorové problémy.

Členovia gymnaziálneho výboru už dlhšie uvažovali, že najideálnejšie by bolo odkúpiť od mesta dva drevené domy na Dolnej ulici, ktoré mesto len nedávno kúpilo od Gemersko-Malohontskej stolice za 1 500 zlatých. Mesto tieto domy práve nepotrebovalo, preto verili, že by ich kúpili od mesta za tú istú cenu. Keď sa dohoda uskutočnila, museli ešte počkať na vyjadrenie župného úradu.

Koniec školského roka bol už tradičný. Každoročne organizovaný majáles sa konal 30. mája v mestských kúpeľoch.

25.-26. júna sa uskutočnili záverečné verejné skúšky a medzi nimi zasadal aj patronátny konvent. Na ňom sa definitívne rozhodlo, že v budúcom školskom roku bude zriadená siedma trieda. Obvinenia gymnázia, najmä jeho učbárov z protivlasteneckých zámerov neutíchli ani v tomto školskom roku. Všetci ich prekonávali o to ľahšie, o čo viac úsilia vynakladali na plynulý chod školy, jej ďalšie rozširovanie, zabezpečovanie dostatku financií, ako aj hľadanie ďalších schopných učbárov, ktorí by dokázali za veľkých obetí vzdelávať deti drobného slovenského ľudu. Na patronátnom konvente sa rozhodli, že pre budúci školský rok povolajú Gustáva Lojka na filozofické vedy a PhDr. Ivana Branislava Zocha na matematiku, fyziku a chémiu. Na ponuku stať sa učbárom Slovenského ev. a. v. gymnázia v Revúcej Zoch odpovedal správcovi gymnázia Samuelovi Ormisovi, že jeho ponuku prijíma.

Zdroj: Dušan Dubovský - Revúca kolíska slovenského stredného školstva